

РЕШЕНИЕ

№ 1159

гр. София, 20.02.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XI КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 24.01.2020 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Веселина Женаварова

ЧЛЕНОВЕ: Наталия Ангелова

Ирина Кюртева

при участието на секретаря Розалия Радева и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **11671** по описа за **2019** година докладвано от съдия Ирина Кюртева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208-228 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.14, ал.3 от ЗСПЗЗ.

Образувано е по касационна жалба от Общинска служба по земеделие „Източна“, към Главна дирекция „Аграрно развитие“ на Областна дирекция „Земеделие“ – С. град, срещу решение № 173777 от 23.07.2019 г. постановено по гр.д.№ 4998/ 2017 г. на Софийски районен съд, I-во гражданско отделение, 25 състав, с което е отменено по жалба на А. С. Ц. Решение от И974 от 10.08.2000 г. на Поземлена комисия в община, постановено по заявление вх.№ 4187/ 10.03.1992 г. за възстановяване правото на собственост на земи в съществуващи или възстановими стари реални граници в землището на [населено място], в частта, с която е отхвърлена претенцията на А. С. Ц. за възстановяване собственост върху 17 недвижими имоти на наследниците на С. Ц. К. и Г. Ц. К. и е изпратена преписката на общинска служба по земеделие – Източна за ново разглеждане съобразно мотивираната част на решението.

В касационната жалба се излагат съображения за неправилност на съдебното решение, постановено в нарушение на материалния закон, при съществени нарушения на съдопроизводствените правила и необоснованост. Твърди се, че процесните пет ливади попадат изцяло в чашата на яз. Искър, а процесната нива попадала изцяло в ДЛС „Искър“. Моли да бъде постановено решение, с което да бъде отменено обжалваното решение в частта, с която съдът е отменил решението на ПК по

отношение на 1 нива и 5 броя ливади.

В съдебно заседание ответникът се явява лично. Представява се от адв. Ч.. Поддържа становището изложено в писмения отговор, с който твърди че липсата на мотиви в административния акт е порок, който съдебната инстанция не може да санира, поради което моли настоящия съд да потвърди решението на районен съд като правилно и законосъобразно. Претендира сторените по делото разноски.

Представителят на СГП изразява становище, че решението на въззивната инстанция е правилно и законосъобразно.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, XI-и касационен състав, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания, прилагайки нормата на чл. 218 от АПК, приема следното от фактическа и правна страна.

Касационната жалба е депозирана в законоустановения срок от активно легитимирано лице срещу акт, който подлежи на оспорване, поради което същата е процесуално допустима. Разгледана по същество, тя е основателна, но по различни от посочените в нея съображения.

Административното производство е започнало със заявление вх. №4187/ 10.03.1992 г., подадено от А. С. Ц., като наследник на братята С. Ц. К. и Г. Ц. К., който е поискал от Общинска служба по земеделие (ОСЗ) П. да му бъде възстановена собствеността върху 24 подробно описани в заявлението земеделски земи, в землището на [населено място], общ. П..

С Решение № И974 от 10.08.2000 год., Поземлената комисия П. по преписка вх.№ 4187/ 19.03.1992 год., възстановява правото на собственост на наследниците на братята С. Ц. К. и Г. Ц. К. в съществуващи или възстановими стари реални граници на: 3 имота, находящи се в землището на [населено място], местностите: Б. дол, Широка поляна и Курията. ПК отказва да възстанови собствеността на 21 имота, с мотиви, че 10 от тях попадат в Ловно стопанство – Искър и 11 от тях попадат в чашата на язовир Искър. Прието било, че собствеността по отношение на всички имоти е доказана с опис-декларация № 520/ 31.11.1950 год.

Жалбоподателят А. С. Ц. е оспорил по реда на чл.14, ал.3 ЗСПЗЗ решението на поземлената комисия пред СРС в частта, с която е постановен отказ за възстановяване на собственост върху 17 недвижими имоти, като навежда доводи, че решението на поземлената комисия е нищожно поради липса на мотиви, респ. на предвидената от закона форма. Заявява също, че решението е и незаконосъобразно тъй като към него няма приложена скица, с която била нарушена разпоредбата на чл.14, ал.1, т.1 от ЗСПЗЗ и на чл.18ж, ал.1 от ППЗСПЗЗ.

В първоинстанционното съдебно производство били представени допълнителни доказателства, както и била изготвена съдебно-техническа експертиза. Задачите на експертизата са да се установи попадат ли в територията на Държавно ловно стопанство „Искър“ 8 броя ниви, подробно описани в самата експертиза, за които не била възстановена собствеността, както и попадат ли в чашата на язовир „Искър“ 13 броя ниви и ливади, за които също не била възстановена собствеността. Заключение на вещото лице е, че от процесните 24 броя земеделски земи, на територията на ДЛС „Искър“ попада само един имот – нива, а в чашата на язовир „Искър“ попадат 5 броя недвижими имоти – ливади.

Районният съд е събрал необходимите и относими доказателства; в обжалваното решение е изложил мотиви относно преценката на доказателствата, която е извършил и въз основа на последните е направил изводи, които обаче настоящият състав не

споделя изцяло.

С оспорвания акт на органа по поземлена собственост е постановен отказ да се възстанови правото на наследниците на С. Ц. К. и Г. Ц. К. на собственост в съществуващи /възстановими/ стари реални граници върху имота.

Позовавайки се на заключението на СТЕ, СРС приема, че по делото не е установено да са спазени правилата на чл. 18а и чл. 18б ППЗСПЗЗ за определяне на старите реални граници на процесните имоти. От представената в цялост административна преписка ставало ясно, че не са извършвани каквито и да било действия по определяне границите на нивите и ливадите по ППЗСПЗЗ. Освен това констатациите на административния орган не отговаряли на действителното положение, установено въз основа на заключението на СТЕ. Според заключението на последното, само 5 броя ливади категория I, находящи се в землището на Горни П., които попадат в чашата на язовир „Искър“, а нива от 2.400 дка, II категория, в м. „Б. кал“, която попада в територията на ДЛС „Искър“ са земеделските земи, за които не може да бъде възстановена собствеността в реални граници. По тези съображения СРС е възприел оспорвания акт като издаден при съществено нарушение на административно-производствените правила при определяне границите на имотите, с оглед на което същото подлежи на отмяна и преписката – на връщане на органа за постановяване на валидно решение при съобразяване на правилата на чл. 18а и чл. 18б ППЗСПЗЗ при идентифициране на границите на заявените за възстановяване имоти.

Решението е неправилно като постановено в нарушение на императивното правило на чл. 14, ал.3, изр. 3 от ЗСПЗЗ.

В производството по оспорване на решение на ОСЗ съдът е длъжен да реши спора по същество. При тази регламентация на реституционното производство районният съд е властен да постанови решение, с което оставя в сила решението на ОСЗ, отменя това решение и се произнася по същество или го прогласява за нищожно. Следователно, при незаконосъобразен отказ за възстановяване, съдебното решение следва да замести индивидуалния административен акт. Посоченото в закона произнасяне по съществото на спора предполага постановяване на съдебно решение, заместващо дължимия акт на реституционния орган. Това съдебно решение, замествайки акта по аргумент от чл. 14, ал.1, т.1 от ЗСПЗЗ, ще има силата на нотариален акт. В него съдът дължи описание на имотите по площ и местонахождение, включително индивидуализиране по графично изображение от приета техническа експертиза, като съобрази предпоставките за възстановяване собствеността върху спорните земеделски имоти..

Посоченият изход от разглеждане на спора пред районния съд не е налице, тъй като съдът не е решил спора по същество. Съдът, след като е събрал относимите към възстановяването на земеделските имоти доказателства, неправилно в противоречие с императивната норма на чл.14, ал.3 ЗСПЗЗ е приел, че естеството на спора не позволява такова решаване.

Доколкото не е в правомощията на административния съд да се произнася по материалноправни спорове за собственост, а контролното съдебно производство по АПК има за предмет единствено законосъобразност на актовете по ЗСПЗЗ относно съответствието им със закона, то решението на Районния съд следва да бъде отменено, а делото върнато за ново произнасяне и разглеждане, доколкото настоящия съд не може да замести инстанцията по същество и да установява факти и мотиви в акта вместо него. Решаването на спора по същество в смисъла на чл. 14, ал.3, изр.3

от ЗСПЗЗ предпоставя компетентният по закона орган да е обсъдил доказателствата по преписката и предпоставките по ЗСПЗЗ за възстановяване, респективно за отказ за възстановяване на собствеността, като мотивира решението си съобразно с тях.
По изложените съображения и на основание чл.221, ал.3 във вр. с чл.222, ал.2 АПК във вр. с чл.14, ал.3 ЗСПЗЗ, Административен съд София-град, XI касационен състав,

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ решение № 173777 от 23.07.2019 г. постановено по гр.д.№ 4998/ 2017 г. на Софийски районен съд, I-во гражданско отделение, 25 състав.
ВРЪЩА ДЕЛОТО за ново разглеждане от друг състав на Софийски районен съд при спазване на задължителните указания, дадени в мотивите на настоящото решение.
Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:1.

2.